

Motion till riksdagen 2012/13:N272

av **Kent Persson m.fl. (V)**

Landsbygden

1 Innehållsförteckning

2	Förslag till riksdagsbeslut	2
3	Inledning	4
4	Lokala krafter tillvaratas men statens ansvar är stort	4
5	Infrastrukturen är en nyckelfaktor	5
6	Bredband i hela landet.....	5
7	Offentlig och privat service på landsbygden	6
7.1	Servicekontor	6
7.2	Landsbygden behöver bra polisservice	6
7.3	Lanthandel och drivmedel.....	7
8	Företagande och boende på landsbygden	8
8.1	Landsbygden behöver småföretagen	8
8.2	Företagens kapitalförsörjning.....	8
9	Lokala banker – ett smörjmedel för landsbygden	9
10	Gröna näringar ger jobb	9
10.1	Satsa på turismen	10
11	Boende på landsbygden.....	10
12	Vård och läkemedel i hela landet	11
13	Skolpolitik.....	11
14	Kulturen – en livsnerv	12
15	Återförande av resurser till kommunerna.....	12
16	Utökat nordiskt samarbete.....	12

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samordna alla landsbygds- och regionalpolitiska frågor i Regeringskansliet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten bör ta huvudansvaret för att alla i hela landet ska få tillgång till bra bredband till likvärdiga kostnader.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lokala servicekontor.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisnärvaro i hela landet.³
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag som säkerställer kommersiell service för landsbygdsbefolkningen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bygga upp nya näringar, stärka befintliga småföretag i regioner med de största utvecklingsbehoven och anslå medel till Formas för detta ändamål.⁴
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ges i uppdrag att snarast återkomma med en långsiktig strategi med förslag till åtgärder som syftar till en mer miljömässigt hållbar landsbygdsutveckling.⁴
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta fram ett samverkansprogram för turistnäringen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska ta fram en samordnad bostadspolitisk strategi för landsbygdskommunerna.⁵
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska ta fram förslag för att garantera hela landets befolkning tillgång till vård och läkemedel.⁶
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillgång till god kultur oavsett var man bor i landet.⁷
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om återbäring till de kraftproducerande kommunerna.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en gemensam nordisk infrastrukturpolitik och landsbygds- och regionalpolitisk utveckling.⁸

¹ Yrkande 2 hänvisat till TU.

² Yrkande 3 hänvisat till KU.

³ Yrkande 4 hänvisat till JuU.

⁴ Yrkandena 6 och 7 hänvisade till MJU.

⁵ Yrkande 9 hänvisat till CU.

Fel! Okänt namn på

⁶ Yrkande 10 hänvisat till SoU.

⁷ Yrkande 11 hänvisat till KrU.

⁸ Yrkande 13 hänvisat till UU.

Fel! Okänt namn på

3 Inledning

De regionala skillnaderna ökar nu på ett alarmerande sätt. Vi måste skapa likvärdiga villkor för landets medborgare. Om vi ska hålla ihop och skapa tillväxtförutsättningar i hela Sverige måste vi ha samma grundläggande förutsättningar oavsett var vi bor. En god landsbygdutveckling behövs för landsbygdens egen skull, men även för att där finns en stor utvecklingspotential som kan komma hela samhället till gagn.

Trots ambitiöst och stundtals stort ekonomiskt stöd till regionalpolitisk utveckling har man ännu inte lyckats skapa likvärdiga förutsättningar för att ge alla områden – såväl landsbygdsdistrikt som tätortsmiljöer – samma chanser inför framtiden. Den strategi som använts har i stort sett gått ut på att via kortsiktiga statliga bidrag försöka kompensera de klyftor som marknadskrafterna skapat.

Resultatet har blivit att en majoritet av landets kommuner minskar i befolkning och tappar såväl offentlig som kommersiell service. Framtidens arbetsmarknad riskerar att få än större problem om inte ett övergripande ansvar tas för personalförsörjningen. Livsvillkoren försämras och det blir allt svårare att bo, bedriva verksamhet och arbeta på landsbygden.

Vänsterpartiet vill se en politik för att hela Sverige ska leva. Vi presenterar därför en ny strategi i denna motion byggd på utvecklad samverkan, ökat regionalt inflytande och ett tydligt ansvar för staten att se till att samhälls servicen fungerar samt att de krafter som finns lokalt och regionalt tas tillvara.

4 Lokala krafter tillvaratas men statens ansvar är stort

Vänsterpartiet vill bidra till att ta tillvara den kreativitet och folkliga handlingskraft som finns i landet. Vi vill också demokratisera den regionala utvecklings- och landsbygdspolitiken. Det handlar om makt och fördelning av resurser, men också om att mobilisera utvecklingskraften överallt i landet. Landsbygdens människor är i mångt och mycket kreativa mångsysslare. Detta vill vi ta vara på genom en politik som kan ge de människor som bor på landsbygden möjligheter att bevara och utveckla sina bygder.

Staten måste emellertid ta sitt fulla ansvar för landsbygdens utveckling. Regionernas framtid beror i hög grad på vilka insatser staten beslutar om på flera olika politikområden. Ansvaret för landsbygds- och regionalpolitiken ligger i dag på flera departement. Detta är olyckligt. Vi menar att en bättre samordning av alla politikområden som rör landsbygdens utveckling är helt nödvändig. Det är nödvändigt för att se helheten i förslag till beslut och inte minst konsekvenser av de förslag till beslut som läggs fram av regeringen. Regeringen bör därför få i uppdrag att samordna alla landsbygds- och regionalpolitiska frågor i Regeringskansliet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Infrastrukturen är en nyckelfaktor

Satsningen på den nationella infrastrukturen för kommunikationer har nu tydligt visat sig vara allt mer otillräcklig. Utvecklingen måste brytas för hela samhällets skull, men särskilt om vi inte för alltid ska cementera de i dag ökande regionala skillnaderna. Därför måste infrastrukturanslagen utökas. Landsbygdens behov av järnväg och väg är en ödesfråga. Många banor är direkt hotade av nedläggning p.g.a. många års försummelse. Landsbygden har stort behov av bra kommunikationer för framtida utveckling. Att rusta upp järnvägen leder också till fler jobb och minskad miljöpåverkan. Det behövs också en satsning för att utveckla kollektivtrafiken i landsbygd och öka stödet till bredbandsutbyggnaden.

Vi har i vårt eget förslag till nationell plan föreslagit att det ska avsättas resurser för upprustning och drift av de lågtrafikerade banorna, vilket skulle innebära att ingen bana behöver läggas ned. Även om dessa banor inte alltid används i dag är det ett stort resursslöseri att avskaffa redan befintlig infrastruktur. I stället borde vi se värdet av att försöka utnyttja en infrastruktur som vi redan har betalat för. Vi behöver ett ekologiskt hållbart transportsystem och här utgör järnvägen ett modernt, effektivt och miljövänligt sätt att förflytta både gods och människor på. Att i det läget göra sig av med järnvägskapacitet är helt fel väg att gå. I vår budgetmotion anslår vi medel som möjliggör ökade investeringar och ökat underhåll och som bl.a. innebär att vi kan bevara och utveckla samtliga lågtrafikerade banor i landet. När det gäller vägar prioriterar vi underhåll av vägars bärrighet och tjälsäkring av vägar.

6 Bredband i hela landet

För att alla ska kunna tillgodogöra sig den nya tekniken måste den finnas fysiskt tillgänglig för alla. Att bygga bredband går inte av sig självt. Marknaden har inte klarat av att förse hela landet med snabbt bredband, s.k. optisk fiber. Staten har därför förmedlat åtskilliga miljarder kronor till byggande av bredband. Men fortfarande finns det vita fläckar i förorter och på landsbygden där människor saknar tillförlitlig infrastruktur. En utbyggd it-infrastruktur underlättar för människor att verka och bo i hela landet.

Utgångspunkten för regeringens politik är att marknaden ska tillhandahålla säkra och goda elektroniska kommunikationer. Vänsterpartiet menar att marknaden inte har klarat av att förse hela landet med bredband. För att inte förstärka klyftan mellan tätbebyggda områden och glesare bygder måste staten ta huvudansvaret för att alla ska få tillgång till bra bredband och att detta sker till kostnader som är likvärdiga över hela landet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn

7 Offentlig och privat service på landsbygden

7.1 Servicekontor

Medborgare och företag har rätt att få del av offentlig service på ett likvärdigt sätt oavsett om man bor i tätort eller på landsbygden. Men på landsbygden har den offentliga servicen monterats ned på ett katastrofalt sätt under 2000-talet. På många håll i landet måste man resa milstals för att få hjälp av en tjänsteman med sitt problem. Vänsterpartiet menar att det på sikt behöver byggas upp kompletta servicekontor i varje kommun för att samordna statlig, kommunal och privat service. Där vill vi samla Arbetsförmedlingens, Försäkringskassans och delar av kommunernas service i gemensamma utrymmen på lokal nivå. Resurserna ska användas gemensamt. Här finns det stora besparingsmöjligheter. Kontoren kan kompletteras med servicepunkter i vissa orter utanför centralorten. Vi vill skapa en ny anda av samverkan mellan stat och kommun där servicekontorens aktörer kan samsas med kommunal verksamhet för att ge enhetlig och samlad service till medborgarna. Regeringen bör ge tydliga direktiv till de statliga myndigheterna att samarbeta över myndighetsgränserna och med kommunerna för att ge medborgarna den service de har rätt till.

Vidare bör regeringen ändra de statliga affärsdrivande verkens ägardirektiv på så sätt att de kan vara verksamma inom den kommersiella service som drivs på landsbygden. På så sätt kan den kommersiella och offentliga servicen i samverkan stärka den långsiktiga ekonomiska bärkraften inom området service på landsbygden. Vi anslår 50 miljoner kronor per år under utgiftsområde 25 till kommunerna under fem år till försöks- och utvecklingsverksamhet i enlighet med Högdahls utredning om servicekontor, lokala, fasta och mobila servicepunkter (SOU 2009:92 Se medborgaren – för en bättre offentlig service). Finansieringen till myndigheterna ska ske genom att en andel av deras berörda förvaltningsanslag öronmärks för utvecklingen av gemensamma servicekontor. Regeringen bör i ett särskilt beslut ge statliga myndigheter i uppdrag att medverka i utvecklingsarbetet på de orter som har utsetts att medverka i försöks- och utvecklingsverksamheten. Resultatet av försöks- och utvecklingsverksamheten ska sedan ligga till grund för en framtida arbetsinriktning för att garantera likvärdig service för alla medborgare. Vad som ovan anförs om lokala servicekontor bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7.2 Landsbygden behöver bra polisservice

Polisens närvaro är en fråga som är viktig för hela landet. Det handlar inte enbart om att förebygga, beivra och utreda brott utan också om att ge service. Det är till polisen du ska vända dig för att få ett nytt pass, för att söka ett antal tillstånd såsom tillstånd för offentlig sammankomst, marknader och mycket annat. Dessutom vill du kunna vända dig till polisen för att få information om en mängd saker eller lämna tips. Även om mycket av detta kan ske över nätet

eller per telefon så finns det all anledning att ha polisnärvaro i hela landet. Förutom dessa praktiska saker har människor rätt att ha tillgång till polisen som myndighet oavsett var i landet de bor. Det tillhör den grundläggande samhällsservicen som var och en kan kräva i ett civiliserat samhälle.

Att polisen ska vara närvarande i hela landet är en fråga som diskuterats under många år. En samlad polisorganisation för hela landet möjliggör att medelstilleddning och planering kan bli mer flexibel och att ansvaret för lika villkor i hela landet centraliseras. Vänsterpartiet är också övertygat om att en ny högskolebaserad utbildning kommer att underlätta rekryteringen till landsbygden eftersom fler utbildningsorter kommer i fråga.

Samtidigt är problemet akut. Det måste omgående till åtgärder som gör att även personer på landsbygden känner att de har tillgång till polisväsendet. Det har gjorts flera utredningar på området genom åren och i några län har man gjort trevande försök till samverkan med andra myndigheter. Nu måste det dock till krafttag uppifrån. Utredningen SOU 2009:92 Se medborgarna innehåller många exempel på hur servicen kan utvecklas och förbättras för människor som lever på landsbygden. Det är också anmärkningsvärt att det går att ordna mobila poliskontor i Stockholm, men att samma service inte kan tillhandahållas utanför storstäderna. Vänsterpartiet anser att det nu måste tas fram skarpa förslag och inte bara utredningar. Regeringen bör snart fatta beslut i den riktning som beskrivs i ovan nämnda utredning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7.3 Lanthandel och drivmedel

Vänsterpartiet vill också stärka den lokala kommersiella servicen i landsbygden. Lanthandeln har en nyckelfunktion för bygdernas attraktivitet och utveckling. I dag ger de stora grossisterna så dåliga villkor till lanthandlarna att dessa inte kan konkurrera på likvärdiga villkor. Grossisterna tar inget som helst ansvar för att medborgare ska kunna få tillgång till rimlig service med dagligvaror även på mindre orter. Vänsterpartiet menar att regeringen bör ta initiativ till åtgärder som säkerställer att även den småskaliga handeln med dagligvaror ges rimliga marknadsmässiga villkor.

De mackar som finns kvar på landsbygden står inför liknande problem som lanthandeln. De stora bensinbolagen inskränker sin service och ställer allt hårdare krav på volym. Norge har genom flexibilitet och påhittighet lyckats hejda utvecklingen mot färre mackar i många landsbygdskommuner. Vi kan konstatera att marknadskrafterna inte har något som helst intresse eller ansvar för en stor del av landsbygdsbefolkningens behov av drivmedel. På landsbygden, där kollektivtrafiken är begränsad, behövs bilen för att människor ska kunna resa till arbete och fritidsaktiviteter och det måste finnas möjligheter att tanka drivmedel inom rimliga avstånd. Därför avsätter vi i vår budgetmotion 50 miljoner kronor i form av ett mackstöd och för utveckling av lanthandeln. Regeringen bör skyndsamt återkomma med förslag som säkerställer kommersiell service för landsbygdsbefolkningen enligt ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn

8 Företagande och boende på landsbygden

8.1 Landsbygden behöver småföretagen

Företagen och jobben är helt avgörande för landsbygdens framtid. Staten måste ta ett övergripande ansvar för en rad åtgärder som säkrar att företag kan starta, växa och leva vidare. På landsbygden kommer t.ex. generationsväxlingen att leda till stora problem om inget görs för att underlätta för företagare att överföra sina verksamheter till unga entreprenörer. Almi har fått i uppdrag att informera och ge företag rådgivning angående generationsväxling. Riksdagen har fattat ett bra beslut i frågan, men Almi behöver en förstärkning för ändamålet några år framöver för att kunna fokusera särskilt på denna fråga. Vi avsätter medel för detta ändamål i vår budgetmotion.

Vi anser att regionala högskolor tillsammans med i första hand regionernas småföretag ska bygga upp nya kompetenser, produkter och tjänster samt näringar. Det kan skapas en regional utvecklingsfunktion för att under en längre period bidra till att bygga upp nya näringar och stärka befintliga småföretag i regioner med de största utvecklingsbehoven, bl.a. i samarbete med våra grannländer. För att möjliggöra det vill vi att det ska finnas medel avsatta hos Formas för detta ändamål. Dessa medel ska sedan kunna sökas av regionala högskolor i samverkan med det lokala och regionala näringslivet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I vår budgetmotion lägger vi också fram förslag om att ta bort sjuklöne-kostnaden för småföretagare och vi anslår också mer pengar till industriella utvecklingscentrum (IUC) för att bl.a. utveckla industrin på landsbygden.

8.2 Företagens kapitalförsörjning

Kapitalförsörjningen är ofta ett stort problem för småföretagare, inte minst vid nystart av företag. Vänsterpartiet menar att möjligheten till statligt riskkapital bör skapas även för småföretag i landsbygd. Undersökningar visar att särskilt två problem finns när småföretag på landsbygden behöver skaffa kredit. Det ena är att fasta objekt, som fastigheter, har så låga värden att det är svårt att belåna dem för annan verksamhet. Det andra är att ju längre från kreditgivare småföretagaren är, desto svårare är det att skaffa kredit. För att underlätta kapitalförsörjningen på landsbygden föreslår vi i vår budgetmotion ökade anslag för bl.a. Almi. Centralt i sammanhanget är också de lokala sparbankernas möjligheter att verka och konkurrera på landsbygden, vilket vi tar upp i nedanstående avsnitt.

9 Lokala banker – ett smörjmedel för landsbygden

Vänsterpartiet stöttar utvecklingen av fler bankkontor, och särskilt de lokala sparbankernas möjlighet att konkurrera. Landsbygden behöver banker med lokal närvaro, stor personkännedom och samhällsengagemang. Vi ser gärna att Sverige följer Norges exempel med lokala banker. Vi vill se egenkapitalbevis för sparbanker så att de som bor i bygden kan bli delägare i banken samtidigt som banken får mer eget kapital. Bankkonkurrensen behöver också breddas för att människor ska få större möjlighet att välja alternativ till de stora affärsbankerna, och därför vill vi se över möjligheten till statligt uppstartsstöd till lokala banker. Det som ovan nämns tas upp i vår motion om sparbankerna.

10 Gröna näringar ger jobb

Många av de framtida jobben finns inom de gröna näringarna. Utveckling av de gröna näringarna ger förutsättningar för inflyttning och utveckling av landsbygden. För Vänsterpartiet är miljö- och klimatpolitiken samt turismen intimt förbundna med möjligheten till utveckling av svensk lands- och skogsbygd.

Ökad användning av bioenergi och förädling av skogsråvara samt ekoturism och attraktiva boendemiljöer ger förutsättningar för inflyttning och utveckling av landsbygden. Vänsterpartiets energipolitik bygger på att kärnkraften ska avvecklas och ersättas av förnybar energi i stor skala. En politik som främjar ökad användning av bl.a. bioenergi och förädling av skogsråvara gynnar landsbygden i allmänhet och skogsbygderna i synnerhet.

Vänsterpartiet vill underlätta för människor att få tillgång till närproducerad, hälsosam och miljövänligt producerad mat. Vi ser en stor potential inom lokal livsmedelsförädling och småskaligt mathantverk. En miljöanpassad upphandling i offentlig sektor gynnar lokalproducerade och ekologiska livsmedel och skapar jobb lokalt.

En ny medvetenhet – utifrån klimat-, hälso- och miljöhänsyn – ställer nya krav på bl.a. kommunal upphandling. Vi välkomnar den utredning som nu är tillsatt för att se över lagen om offentlig upphandling (LOU) och vi förväntar oss att den kommer att erbjuda större möjligheter att upphandla ekologiskt hållbart och närproducerat med höga krav på djurskydd. Vi ser positivt på att utveckla livsmedelsproduktionen i Sverige i en hållbar riktning – vi vill se det hållbara matlandet. Detta tar vi bl.a. upp i vår motion om utgiftsområde 23. Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att snarast återkomma med en långsiktig strategi med förslag till åtgärder som syftar till en mer miljömässigt hållbar landsbygdsutveckling. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn

10.1 Satsa på turismen

Turismen har stor betydelse för hela landet. Branschen har under ett flertal år växt och fått allt större betydelse som en av flera tillväxtmotorer. Sverige är ett land som på många sätt lockar besökare från när och fjärran. Landsbygden erbjuder särskilt goda förutsättningar för ekoturism. Detta är positivt och vi kan med glädje se att nya nischade satsningar inom ekoturism, som t.ex. att bo på lantgård, är framgångsrika och detta gynnar landsbygden. Kopplingen till lokalproducerad mat ser vi också i allt större utsträckning.

Vänsterpartiet vill satsa på besöksnäringen. Speciellt måste fjäll- och landsbygdsturismen uppvärderas och ses som en viktig näring ur ett regionalpolitiskt perspektiv och få en större del av de framtida infrastruktursatsningarna. Staten i samarbete med kommuner, föreningar och företag bör ta ett ökat ansvar för att locka besökare till hela Sverige. Regeringen bör därför lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen så att den uppnår samma status som andra branscher. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

11 Boende på landsbygden

Vänsterpartiet vill öka bostadsbyggandet på landsbygden. Ökad nyproduktion av hyresrätter kan skapas genom ett investeringsstöd. Därtill anslår vi medel för att främja renovering och energieffektivisering av bostäder. Detta tas upp i vår budgetmotion. Högre kreditgarantier än dagens ska kunna lämnas vid ny- eller ombyggnad av egna hem på landsbygden via BKN (Statens bostadskreditnämnd). I varje kommun eller i samarbetet kommuner emellan bör det finnas minst ett allmännyttigt bostadsbolag.

Vi vill också att alla kommuner ska vara skyldiga att i egen regi eller genom regional samverkan ordna en bostadsförmedling som är transparent, som förmedlar såväl allmännyttiga som privata lägenheter, som förmedlar enligt turordning samt med social och medicinsk förtur.

Kommunernas detaljplaner bör kunna villkora byggandet av hyresrätter för att säkerställa att det finns bostäder att tillgå i framtiden.

Staten bör ta upp diskussioner med SKL (Sveriges Kommuner och Lands-ting) och Sabo (Sveriges allmännyttiga bostadsföretag) om hur risken för höga kostnader för outhyrda lägenheter kan minskas. Ett försäkringsstöd kan vara ett exempel.

Vänsterpartiet anser att en samordnad bostadspolitisk strategi ska tas fram för att bryta dödläget i bostadsbyggandet i landsbygdens många kommuner och för att skapa en långsiktigt hållbar och framtidsinriktad bostadsproduktion. Det räcker inte med enbart enstaka insatser utan det behövs en helhetsinriktad politik som säkerställer ett efterfrågestyrt byggande, en jämn och kostnadskontrollerad produktion med bra kvalitet under längre perioder och en strategi som ger lokala byggföretag m.fl. konkurrensmöjligheter gentemot de stora regionala och nationella byggbolagen. Regeringen bör skyndsamt ta

fram en samordnad bostadspolitisk strategi för landsbygdskommunerna. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

12 Vård och läkemedel i hela landet

Vänsterpartiets grundsyn är att tillgången till vård ska ske utifrån behov och inte vara beroende av plånbokens storlek. Därför vill vi hålla marknad och vinstintressen utanför. Samhället måste stå som garant för en likvärdig vård och omsorg. För att säkra tillgången på vård och omsorg också i befolknings-svaga områden krävs att vi solidariskt via skattesystemet tillför nödvändiga resurser.

Kommunernas roll inom hälso- och sjukvården måste stärkas. Hela hem-sjukvården, även den i ordinärt boende, bör vara ett obligatorisk kommunalt ansvar. Det är viktigt att det även finns distriktsköterskemottagningar på landsbygden. Vänsterpartiet anslår i sin budgetmotion en betydande resurs-förstärkning till satsningar på bl.a. äldreomsorgen.

Vänsterpartiet anser att tillgången till läkemedel ska säkras även på lands-bygden. Vänsterpartiet var motståndare till att apoteksmonopolet privatisera-des. Att tro att marknadskrafterna skulle ta ansvar för att landsbygd och gle-sare landsbygd ska ha tillgång till medicin är att blunda för verkligheten och att inte ta sitt politiska ansvar. Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att skyndsamt ta fram förslag för att garantera landsbygdsbefolkningen den ser-vice som nämns ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

13 Skolpolitik

Vänsterpartiet står för det livslånga lärandet. Det betyder att vi slår vakt om rätten till skola och utbildning oavsett var man bor i landet.

I många landsbygdskommuner är utbildningsnivån låg och här är det vik-tigt att det finns en decentraliserad vuxenutbildning och ett studiehjälpssy-tem som ger möjlighet till vuxenstudier och kompetensutveckling. Vänster-partiet ser utbildningssatsningar som ett av de viktigaste politikområdena för att bekämpa arbetslösheten, minska regionala klyftor och hålla ihop Sverige.

Vänsterpartiet är positivt till regionala högskolor och arbetar för ett resurs-fördelningssystem som säkrar deras utveckling. Vi vill särskilt värna om högskolornas distansutbildning, som är speciellt viktig för landsbygdens medborgare med långa avstånd till högskoleorterna.

Vänsterpartiet vill se en skolpolitik som bygger på samverkan i stället för dagens konkurrensmentalitet. Friskolesystemet är ett svarte-petter-spel som har sitt ursprung i storstadsområdena. I dag vet vi att den s.k. friskolerefor-men redan utarmat små landsbygdskommuners gymnasie-, grund- och försko-lor. Vänsterpartiet anser att skattefinansierade skolor inte ska drivas av vinst-

Fel! Okänt namn på

drivande bolag. Vi anser att alla elever i hela landet ska ha rätt till en bra utbildning.

14 Kulturen – en livsnerv

Kulturen har en given roll även för landsbygden. En ort med rikt och varierat kulturliv genererar engagemang och trivsel för medborgare, men även för besökare och turister som vill ta del av den. Vänsterpartiet värnar därför ett rikt kulturliv för landsbygdskommuners framtida utveckling. Teater och dans ska finnas i hela landet där den regionala spridningen är ett nationellt ansvar och staten måste garantera finansieringen. Digitalbio i hela landet bör främjas, så att även mindre orter kan ta del av den bredd i filmutbudet som finns i de större städerna.

En annan viktig fråga för Vänsterpartiet är kultur- och musikskolorna som ska finnas över hela landet, hålla en god kvalitet och vara tillgängliga för alla, oavsett var man bor i landet. Regeringen bör ta ett nationellt ansvar och återkomma inom mandatperioden med förslag som garanterar det som nämns ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

15 Återförande av resurser till kommunerna

Vänsterpartiet vill uppmuntra lokalt engagemang och lokalt ägande. Det kan bl.a. ske genom att lokalt utvecklingskapital skapas. Vi vill därför se över möjligheterna att återföra pengar till de kommuner och bygder som har vattenkraft, vindkraft och gruvor inom sina kommungränser. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag enligt ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

16 Utökat nordiskt samarbete

Vänsterpartiet ser en stor potential i att utveckla det nordiska samarbetet över landsgränserna. Vi vill utveckla en nordisk samverkan inom regionalpolitiken, framför allt med våra grannländer Norge och Finland. Vi har mycket gemensamt och skulle alla tjäna på att utveckla samarbetet inom ett flertal områden såsom infrastruktur, forskning, kapitalförsörjning för landsbygden, arbetsmarknad och service. Därför vill vi att Sverige tar de initiativ som behövs för att utveckla en regionalpolitisk samverkan mellan de nordiska länderna.

Konkret och omfattande samverkan mellan länderna är särskilt angeläget i fråga om infrastruktur, service och finansiella system. Vänsterpartiet föreslår

Fel! Okänt namn på

att vi skapar en nordisk infrastrukturpolitik där man bygger gemensamt finansierade, ägda och drivna vägar, järnvägar och flygplatser.

Vänsterpartiet föreslår att de nordiska lokala sparbankerna och andelsbankerna ges möjligheter att stärka småföretagen och deras utveckling i regioner utanför de nordiska tätortsregionerna. Vi vill låta utreda en gemensam nordisk kompetensbank för de lokala banker som finns i Norden. Detta för att stärka landsbygdsutvecklingen, finansieringen av nya jobb och företag samt för att öka bankkonkurrensen. Regeringen bör skyndsamt ta initiativ till en kontinuerlig dialog med våra nordiska grannländer om utökad samverkan för framtida landsbygds- och regionalpolitisk utveckling enligt vad som anges ovan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2012

Kent Persson (V)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Lena Olsson (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)